

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Trophæa Mariana, Ob Hæresim Trivmphantam

Mattsperger, Daniel

Ursellis, 1601

Trophævm III. D. Mariae veteris & noui Testamenti miraculis & oraculis
deprædicatæ S. calumniâ fœliciter obtritâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70269](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70269)

TROPHÆVM TERTIVM.

Argumentum.

TRaducunt Heretici Catholicos per ora hominum, quòd plurimas Legis veteris res gestas, Caremonias & Vaticinia, qua CHRISTO Soli tanquam DEO ac homini conueniant, MARIAE Matri eius tanquam ipsam prauunciassent, attribuunt, atque aded vt MATREM extollant, FILIVM DEI deprimant, eumq; debito honore spolient, vt eodem MATREM exornent. Hac intolerabilis CALVMNIA est, aduersus quam Trophaum tertium ponimus.

DIVÆ MARIAE, VETERIS TESTAMENTI
MIRACVLIS ET ORACVLIS DE-
PRÆDICATÆ V. S.

Calumnia fœliciter obtrita.

VIDEN' quod Belua inscriptum gerit grandibus literis Elogium? CALVMNIARE AVDACTER, SEMPER ALIQVID HÆRET. At iam hærebit mucro in gutture tuo, Loquere peritura. Ignosce, inquit, FILI DEI. Sacrilgium Papistarum non probo, sed commemoro. Extra numerũ illis es. IPSA, IPSA, IPSA conteret caput Serpentis. Licet limpidissimis fontibus Hebræorum IPSE monstretur; licet septuaginta Senum sapientissimorum auctoritate IPSVM (SEMEN) inculcetur; tamen his contemtis à Papistis nobis IPSA obtruditur, IPSAM volunt; Mulierem non Virum; Matrem non Filium; MARIAM non IESVM. Hæc illa; Sanè secundum Symbolũ suum appositè; nec enim potuit audacius aut explicatius CALVMNIA. Sed nunc vicissim ferrum recipe. Vbi vnum satis esset,

tria verba

Grauis calumnia, primam de CHRISTO Prophetiam à Catholicis obscurari, & à IESV ad Mariã transferri. Medius quidã apud Plutarch. Licet curetur vulnus, quod fecit Calũnia, cicatrix tamen manet. in lib. de diser. Adu. lat. & Amici.

Gen. 3.

tria verba inuenio; Legitur alicubi IPSE conteret. Nonnulli IPSVM (Semen) conteret. IPSE, per placet; IPSA, non displicet. IPSVM probo. IPSE, IPSAM & IPSVM non excludit; IPSE & IPSVM vnum est, IPSE & IPSA hostes non sunt. Nemo vnquam Catholicorum vlli mortalium conuitium fecit, qui vel IPSE vel IPSVM legere mallet; IPSA verò in vulgata tot annorum sæculis confirmata Editione reperimus & maluimus excusare, quàm acculare venerandam Antiquitatem, eiusdemque verba rectè potius interpretari, quàm temerè condemnare. IPSA, IPSA inquam conteret. *At IPSA non est IPSE; igitur si IPSA conteret, non conterit IPSE; Quare aut nihil profuit IPSE; aut nihil opus fuit IPSO;* Vides bilinguis bestia volumina? IPSE, sed natus ex IPSA; IPSVM Semen, sed MULIERIS Semen; IPSA, sed non ex seipsa, non sine IPSO, IPSE propter IPSAM, & propter IPSVM SEMEN, hoc est, VNVS propter OMNES. IPSA autem & OMNES per IPSVM. Deinde vide omnem verborum contextum; nonne necesse est IPSAM quoque admittere; Inimicitias ponam inter te & Mulierem, inter Semen tuum & Semen illius. IPSE conteret caput tuum, & tu insidiaberis calcaneo eius. Cuius calcaneo insidiabitur Serpens? An IPSI tantum, hoc est, Semini mulieris, non autem IPSI Mulieri insidiabitur? Hoc si dicis, illum mendacii arguis qui dixit, Inimicitias ponam inter te, & Mulierem. Vbi inimicitia, illic insidia. Quod si inimicitias inter Serpentem & Mulierem nō inficiaris, quis erit huius inimicitia exitus? quis tandem in hac pugna superior euadit? Mulier, an Serpens? Si Serpens; ergo fefellit qui promisit IPSE conteret caput eius. Quomodo enim contritum est, si Mulierem sternit? Sin & Mulier tandem superat, igitur & IPSA conteret caput eius, nisi .n. & illa contereret, conterere-

IPSE ex septuag. IPSVM ex Hebr. Ipsa & Ipse ex vulgata versione. Vide Bell. tomo 1. Contr. 1. lib. 2.

Prophetia illius nihil interest, an legatur, IPSA conteret, an ipse, an ipsum conteret.

IPSA, nulla ratione à Prophetia illa excludi potest.

tur, Imò IPSE conteret, Sed IPSA hoc inquit perfruetur. At hoc est quod dicebam; IPSA conteret, non sine IPSO, sed per IPSVM: IPSE quidem victor suâ ipsius potentiâ; IPSA autem victrix, ipsius clementiâ.

Sine contumelia Christi Adamo, Patriarchis, Apostolis, fidelibus omnibus accommodati quodammodo potest illa propheta, Ipse conteret. Hebr. 11.

Luc. 10.

Ad Eam quoque necessario spectat illa Propheta, IPSA conteret. &c. Ps. 99.

Adhuc consultò nominibus abstinui. Quis enim ille est, qui IPSE conteret? Indubitatò CHRISTVS est; Sed dic mihi bellua; si sic ratiociner. Adam quia credidit ex posteritate sua descensurum, qui caput Serpentis contereret; ideo & ipse eiusdem contriuit Serpentis caput, nō valentiâ propriâ, sed fide sua; Estne quod in hac ratiocinatione meritò reprehendas? Nunquid verò & ceteri Patriarchæ, Prophetæ, & Sancti DEI, q̄ Fide salui facti sunt, cum Idololatriam pessundarent, cum crimina, mandatis DEI aduersa profligarent, caput antiqui Serpentis contriuerunt? Et Apostoli qui potestatem acceperunt calcandi super serpentes, & super scorpiones, & super omnem virtutem inimici, nunquid præterea fide quoque, caritate & Zelo caput Serpentis contriuerunt? Et quis est hodie tam peccator, qui si fidem suscipiat, & pœnitentiam agat, nō & ipse caput Serpentis cōterat? Ergo qui caput Serpentis IPSE conterat, Solus CHRISTVS est, IPSE pro omnibus contriuit, atq; ad eò contriuerunt OMNES p̄ IPSVM, siue nascendū sperauerunt, siue in terris versantem coluerunt, siue in cœlis triumphantem adorârunt.

Similiter de Muliere ratiocinemur: Quid enim prohibet quò minùs credam verè de Eua dictum esse, IPSA conteret caput tuum, quoniam ex posteritate eius oriundus erat Magnus ille qui ambularet super aspidem & Basiliscum, qui conculcasset Leonem & Draconem; Nonne ergo & Eua caput Serpentis contriuit, quando olim ex se sic generandum CHRISTVM Seductoris dormitorem credidit? Nonne caput eius contriuit, quando

cul-

culpam in Paradiso commissam in exilio planxit? Quid interest vtrum dicam, IPSE CHRISTVS qui est Semen mulieris Eux, conteret caput tuum; An semen mulieris Eux, conteret? An, Semen Mulieris conteret propter Euam? An, Eua mulier conteret per Semen suum qui est CHRISTVS? Quid interest magnoperè siue fatear CHRISTVM pro Adamo & Eua atque omnibus fidelibus contriuisse caput Serpentis; siue Adamum & Euam ac fideles omnes per CHRISTVM caput id pessum dedisse.

Ecce per quot anfractus ad MARIAM demum venimus? Quid est ergo tandem causæ, cur MARIÆ soli hunc honorem inuideatis, & sacrilegū putetis de ea pronunciare, IPSA conteret caput tuum? An non contriuit fide, cū Angelo mirissima post Orbem conditum prædicenti credidit? An non contriuit castitate, cū omni se etiam concessâ voluptate abdicauit, firmavitq; animum; Virum non cognosco? An non contriuit Modestiam, se Ancillâ Domini professa? An non contriuit, cū in legationis cœlestis causam prompta consensit? An non hæc mulier melior quàm Eua? Si ergo Eux sine CHRISTI iniuria accomodamus hanc promissionem, IPSA cōteret caput tuum; cur non eandem MARIÆ quoq; credamus conuenire? Imò cuius mulieris Semen magis fuit CHRISTVS Eux an MARIÆ? *At prima omnium Prophetia ac promissio de CHRISTO obscuratur, si legamus IPSA conteret.* Falleris & fallis; In hoc .n. loco IPSA ab IPSO separari omnino nō potest. Itaq; si IPSA, tum p IPSVM conteret; si IPSE, tum p IPSA conteret. Nam cū posuerit DEVS cōmunes Mulieri & Semini eius inimicitias cū Serpente, cōmunem etiam futurâ Mulieri & Semini debes intelligere victoriam, CHRISTI quidem virtute, sed Mulieris Bono partam. Nequaquam igitur IPSAM SEMINI suo anteponimus,

IPSA conteret, de Maria verifimè prophetatum.

Luc. x.

Idem profus necesse est credi seu Ipsa seu Ipse, legas.

non filio Matrem, non MARIAM CHRISTO. Imò si non vna tantùm MARIA, sed centum; sed mille, sed myriades Virginum exstitissent aut exsistere potuissent, quæ modestiâ, quæ castitate, quæ ceteris ornamentis pares MARIÆ nostræ fuissent, neque tot Marias Christo æquiparare nedum anteponeere vellem. Nihil MARIÆ assigno, quod non certa ratione modoque, omnibus piis ac sanctis fidelibus ascribere possim, præter hoc vnum, quod omnibus aliis excelsius credo, quoniam est MATER CHRISTI. Si MARIAM beatis omnibus, mille gradibus anteponerem, CHRISTO ipsi tamen postponerem, non decem tantùm, non centum, non millies millibus, sed inexplicabili spatio. Quid adhuc obgannis impudentissima bestia non serio sed dicis causa hæc a me sic dici? Ego verò iam tibi istam scelestam linguam vsq; ex penitis faucibus exuellam. Ita IESVM meum habeam ppitium, vt ego nunquam alia mente aut sententiâ quicquam laudis aut præconii MARIÆ tribuo, quàm vt eam adhuc FILII excelsitate inæstimabili distantia, inferiorem credam aut profitear. Neque vllum Encomium quod diuina scriptura CHRISTO tribuit, in MARIAM relatum, CHRISTI potentia derogat, sed eius beneficentiam in MARIAM prædicat.

Calumniatores Hæretici, ne iuratis quidem Catholicis credunt quòd Mariam Christo non anteponent.

Christus Paradisus voluptatum est, & sine eius contumelia, idem de aliis Sanctis affirmari potest.
Gen. 2.
Coloss. 2.
2. Corinth. 11.

CHRISTVS Paradisus voluptatum est, sed magnitudine & vbertate interminâ, vtpote in quo habitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter. Quòd si S. Paullum Apostolum ob cœlestium donorum quibus ornatus fuit multitudinem, ob virtutum præstantiam, ob admirabilem caritatem, ob incredibilem patientiam & ardentissimum Zelum, & quæcunque in eius laudem copiosissimè afferri possent, Paradisum voluptatis vocarè;

An quic

An quicquam CHRISTI dignitati detraherem, cum fatear Paullum hæc à CHRISTO solum accepisse, sed ab illius perfectione tantum adhuc abfuisse & amplius quantum omnis hortorum nostrorum amœnitas à Paradisi illius veteris deliciis abest? Sic vnumquemque Sanctorum aut iustorum hominum, & omnem animam, quam cœlestis ros rigat; cui DEI fauor aspirat, seu flores virtutum seu fructus patientiæ proferat, Paradisus voluptatis est, & quasi deliciæ numinis æterni. Et cur sola MARIA non sit Paradisus voluptatis? non immensæ amplitudinis, sed suis quamuis amplissimis terminis circumscripta. Et cur non cum Paradiso comparem eam, in qua vernat candor puritatis, viror modestiæ, rubor patientiæ, fulgor caritatis, fructus vitæ & immortalitatis, quæq; cœlestis gratiæ vbertate tanquam fluminibus irrigatur, quoniam est gratiâ plena. In illa Paradiso prima, post meridiem DEVS aliquando inambulat; cum hac perpetuò versabatur, vt & Angelus profiteretur, Dominus tecum; quin & ipsum illum DEVM nouem totis mensibus in vtero gestauit, ac vsque ad triginta annos familiarem, domesticum ac filium habuit.

Libet MARIAM vocare Lignum vitæ; Quidni? Nonne fructum vitæ protulit, & cum quidem de quo Vita ipsa dicit: qui manducat ex hoc, viuet in æternum? Aut quid prohibet, quo minùs per lignum vitæ MARIAM prænunciatam, per fructum eius Filium significatum gloriemur? Non solum enim fructus eius benedictus, sed ipsa quoq; benedicta, ab Angelo vocitatur. Placet MARIAM celebrare tanquam scalam Iacob, per quam descendunt & ascendunt Angeli. Quippeni? Nonne ad MARIAM Angelus cum mandatis missus, & optato responso accepto remissus ad cœlos est? Nonne credis Angelos in vtero

Necesse est MARIAM magnopere exotam esse Hæreticis, cum quicquid ei laudis tribuatur, illis suspectum sit.

Luc. 1.

Gen. 3.

MARIA Lignum vitæ.
Gen. 2.

Ioan. 6.

MARIA scala Iacob. Gen. 28.

Quod Christo per naturam assignatur, idē sape MARIÆ & Sanctis per gratiam communicatur.

Omnium eorum quę in Litaniis Mariæ aut aliis, MARIÆ describimus, par & eadem est ratio.

Illæ laudes, quæ ex similitudine rerum humanarum & terrestrium sumuntur, quia DEI perfectionem nunquam satis exprimunt, tuto MARIÆ & Sanctis tribui possunt.

Virginis latenti creatori suo ministrasse, Virgineum latus stipasse, inde in cœlum, de cœlo illuc vtròq; comēasse. Dices CHRISTVM potius ea scala designat. Non repugno, id mihi satis est, quod etiam in MARIAM quadrat. Et vide discrimen; MARIA scala cœli est, per quam DEI Filius ad nos descendit. CHRISTVS scala cœli est, per quam nos in cœlum ascendimus. Isto modo MARIAM scalam quasi cœlorum non temerè cognominaverim, nisi quantum deprecando nos adiuuat. Ille autem solus hanc nobis viam aperuit, absolutâ potestate ac merito passionis suæ. Imò licet MARIAM quoque cœli scalam vocitare non verear, tamen si absque hac altera scala CHRISTO fuisset; nec ipsa ad cœlum peruenisset.

Quid porrò singulis immoror? Vna est omnium ratio, quæ siue de Prophetis, siue de historiis, siue de figuris veteris Testamenti in laudem MARIÆ vel Ecclesia communiter, vel pro suo quisq; sensu refert. Ad CHRISTVM enim plerasq; præcipuè ac primariò pertinere lubentes fatemur: Ad MARIAM autem non aliter spectare, quàm propter CHRISTVM, quem illa beatissima mundo Salvatore edidit; non vt CHRISTO superiorem, non vt parē faciamus, quod toties dicendum est, sed vt humanitatem CHRISTI ex MARIÆ visceribus prognatam, ingeminatâ ubiq; Matris mentione celebremus.

Demùm nihil periculi est, vt per eiusmodi vel miracula vel varicina MARIÆ applicata, quicquam CHRISTO auferatur, quoniam pleraque ex rerum humanarum terrestriumq; & quæ sub sensum cadunt, similitudine desumpta sunt, quæq; ideo CHRISTI absolutissimam & infinitam virtutem, potentiamq; nunquam satis attingere aut depingere, atque adeò aliter atq; aliter considerata,

non fo-

non solum ad MARIAM, sed ad alios homines sanctos & iustos transferri possent.

Quòd demùm totas de MARIA ex eiusmodi præfagiis, signis, vmbriſq; veteris Testamenti Litanias contexamus, easq; sæpiùs de MARIA quàm de CHRISTO inculcemus, hæc ipsa quoque causa est, quæ gulã calumniæ frangit, quòd MARIÆ sine CHRISTI memoria meminisse non possim; non enim nisi per CHRISTVM & propter CHRISTVM eius laudes prædicamus, atque adeò non tam MARIA quàm CHRISTVS ipse celebratur, per cuius gratiam solam MARIA tanta quanta quanta est, prædicabilis est; Tum etiam cùm semel inclamamus IESV CHRISTE FILI DEI, miserere nobis, amplius quid significamus, quàm per mille figuras, similitudinesq; exprimere ac significare possimus. Exemplum vide. Quæ potest esse speciosior comparatio, quàm ea quæ de Sole sumitur? Atqui quomodo ea ad CHRISTI infinitam pulchritudinem explicandam sufficiet, quando quiuis iustorum fulgebit sicut Sol, in regno Patris eorum? Ideo ipsa scriptura, similitudines quæ CHRISTO priùs, postea hominibus accomodat. Nam CHRISTVS quã DEVS est, siue ipsa Deitas, non nisi paucis, imò vix vllis verbis est effabilis. Quã verò CHRISTVS homo est, seu ipsa Humanitas, nec ad fidem veriùs, nec ad sensum suaviùs est explicabilis quàm MARIÆ Matris eius mentione.

Quin ergo figimus tandem Trophæum in corde Calumniæ & abditissima scripturæ penetralia peruestigantes, quicquid nobis MARIÆ Matris memoriam quoquo modo ingerit, id ad cõmemorationẽ & prædicationẽ beneficii quod per CHRISTI humanitatẽ quam ex MARIA suscepit, nobis collatum est, non solum Litanis precantes misceamus, sed etiam aliàs, si non semper at sæpè

Frequentior memoria MARIÆ, sine Christi memoria haberi non potest.

Matth. 13.

Ioan. 8. Ego sum lux mundi. Matth. 5. Vos estis lux mundi &c. innumera.

Hæreticorum Calumnia grauiùs puniri nõ potest, quàm perpetuandis laudibus Marianis.

D

tamen,

tamen, & verbis exornemus, & coloribus depingamus, & ritibus ac cæremoniis representemus, & vocum nervorumque symphonia conclebremus, atque adeo omnes anguli, casæ, domus, templa, fora, campi, silvæ, ipseque æther MARIÆ matris nomen & CHRISTI Filii eius laudes resonet;

Ex carmine
Votiuo, Oe-
tingæ Vete-
ri in Bavaria
Mariæ dedica-
to, à clarissi-
mo & doctissi-
mo Domino
Philippo Men-
zelio Med.
Doctore &
Professore in
Academia Ba-
varica.

*Altera tu meliorq; venis mortalibus Eva.
Semine Diua tuo, versatilis acre colubri
Obtritura caput; Verus te matre sub auras
Emergit Salomon; niueum Gedeonis & illud.
Tu vellus, madidas intactum rore per herbas.
Turubus in medio flagrans imperditus igne.
Araonis tu Virga, suo qua stirpe recisa
Dat mirata novas rediuino vertice frondes
Tu campi flos graminei; tu lactea præstas
Qua circum rigidis stipantur lilia spinis.
Tu rosa blanda, Cedrus viuax, umbratilis Orbi.
Tu platanus, lateque comis spectata Cupressus;
Palma Triumphatrix, prænuncia pacis oliua;
Et florum Ambrosios exhalans hortus odores
Conclusus, tu (quod perhibent oracula) tersum
Labe procul speculum, fons viuâ uberrimus undâ
Signatus, pacti sanctissima fœderis arca;
Nauifragi sidus pelagi, Dauidica turris;
Vrbs summi, Templumque DEI, porta ætheris olim
Obstructi reserata. At quo tot nomina versa
Eloquar? Vnde mihi tanta hæc facundia Virgo?
Pulchrior Aurorâq; & Sole serenior ipso;
Tu stellis innexa caput, vestitaq; Sole
Aurifluo, Lunâque pedes effulta bicorni
Fœmina; te Septemgemino Draco sæuus hiatu
Appetit exundans, & inanes euomit iras.*